

ffjøndt det, at det er det Gavnligste for Tjenerne, heller ikke er nogen uvæsentlig Grund, søges i, at Regjeringen virkelig derved udsættes for, at der tilsidst vil komme til at paa-hvile den en Byrde ved Pensioneringen af Familierne; thi den Usfuelle, at Embedsmænd med saa ringe Gagering, som de yngre Officerers, ikke ville være istand til at underholde deres Familier paa en Maade, der svarer til de Forhold, under hvilke de nu virkelig engang leve, maa dog ganske vist i en større eller mindre Grad gjøre sig gjældende, hvorved jeg dog naturligtvis ikke vil sige, at de absolut ikke kunne underholde Familie. Hvis nu dette er Sandhed, saa tør det ogsaa betragtes som bestandigt stigende Sandhed, altsom Officererne ere ringere lønnede, og naar de ere yngre i Alder, saa tør det, efter den almindelige Maalestok, ogsaa antages, at de ville anvende mindre Betænkelse og, om jeg tør bruge det Udtryk, mindre Dømmekraft i Valget af deres Familieforhold. Jeg maa gjen-tage, hvad jeg allerede engang har udtalt, at Lieutenanter paa en 18, 19 til 25 Aar kunne være fortræffelige Officerer, uden at de dog derfor kunne antages at have den rigtige Dømmekraft angaaende de Forhold, de indlemmes i ved at indtræde i Regtensanden, og det er med Hensyn hertil, at jeg har troet, at, naar Indskrænkningen i Officerernes Berettigelse til at indgaae Regtenskab virkelig ved Lov skulde ophæves, saa burde den derved opnaaede Frihed idetmindste reduceres til kun at gjælde de Officerer, der vare over 25 Aar, og altsaa over Myndighedsalderen, hvorimod de yngre først skulde have vedkommende Ministeriums Tilladelse, før de kunne indtræde i Regtenskab.

Vandig: Det er ved anden Behandling af denne Lov blevet yttret, saavidt jeg mindes af Rigsdagmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), at man, ved at give

Love, ikke burde tage Hensyn til Naturretten eller de menneskelige Rettigheder, men kun til de bestaaende Forhold. Det er nu min Mening, at man bør tage Hensyn til Naturretten og til de menneskelige Rettigheder, og see, saavidt muligt, at bringe dem i Samklang med de bestaaende Forhold. Efter min Mening gaae de bestaaende Forhold i denne Sag de menneskelige Rettigheder og Naturretten for nær, ligesom det ogsaa er min Mening, at den militaire Bestyrelse gaaer for meget ind paa det private Forhold ved at have en Bevillingsret med Hensyn til, hvorvidt Officerer og andre Embedsmænd i Militaeretatene tør gifte sig eller ikke. En saadan Bevillingsret kunde være meget ønskelig og var meget rigtig, saalange man havde den nu dog vel forældede Mening, at Militaeretaten bør behandles som en Kaste, der, saavidt muligt, maa holdes adskilt fra Borgerne; saalange man gik ud fra, at en Officer var en Embedsmand af et ganske andet Slags, end en hvilken-somhelst anden Embedsmand, saa var den nugældende Bestemmelse vistnok fuldkommen rigtig, men hvorvidt den stemmer med Tids-aanden, og hvorvidt en saadan Afsondring er ønskelig, det vil jeg overlade til den ærede Forsamling at bedømme, — jeg troer det ikke. Naar det er blevet yttret fra Ministerens Side og navnlig fra den ærede Marineministers Side, at der ikke søltes nogen Trang til denne Lov, da troer jeg, at den ærede Krigsminister ved sine Udtalelser har beviist det Modsatte, idet han navnlig ikke har trostet sig til at modsig, hvad af mig ved 1ste Behandling af denne Sag blev yttret: at Loven ofte bliver omgaaet. Den ærede Krigsminister har sagt, at jeg vanskeligt vilde see mig istand til at bevise dette, og det skal jeg villigt indrømme; thi de Paagjældende ville vistnok, selv om man vilde foretage det Experiment at adspørge dem derom, ikke indrømme, at de havde omgaaet Loven.